

Ἐλεεινός, οἰκτρὸς ἔνθ' ἀν.: Τοὺν ἔκαμις σὺ ἵλεινὸν κὶ
ἄχλιον Αἴτωλ. || Παροιμ.

Τὰ λόγια τῶν πολλῶν | κάμινον τὸν ἄθλο τρελλὸ
Βάρν. || Ἀσμ.

Ἄνοιξε, καρδιά, τὰ φύλλα νὰ βγῆ ἔξω ἡ ψυχή,
δὲ μπορῶ νὰ ὑπομείνω τέτοια ἄθλια ζωή.

Ηπ.

ἄθλο τό, λόγ. πολλαχ. ἄθρο Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἄθλον.

1) Συνήθως κατὰ πληθ. εἰρων., κατορθώματα, πράξεις
ἐπίμεμπτοι ἔνθ' ἀν.: Ἔγνοια σου, ἔμαθα τὰ ἄθλα σου καὶ
θὰ σὲ συγνοίσω! Κεφαλλ. Μωρέ, αὐτοῦ τὰ ἄθλα του εἶναι
μεάλα! Σύμ. 2) Ἐγκαταστάσεις Σύμ.: Ἄτον μέσα ναυ
ἄθρα μεάλα (ἐν ἐργοστασίῳ, ἔνθια ὑπάρχουν μεγάλαι ἐγκα-
ταστάσεις μηχανημάτων).

ἄθρογαλος δ, ἀμάρτ. ἄθ-θάλους Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄθος καὶ γάλα.

Τὸ κατὰ τὴν πλύσιν τῶν ἐνδυμάτων διηθηθὲν διὰ τῆς
τέφρας ὕδωρ. Συνών. ἀλισσίβα, σταχτόνερο.

***ἄθρογάττουλλο** τό, ἄθοκάτισουλλο Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄθος καὶ γαττούλλι, παρ' ὁ καὶ κα-
τσούλλι.

Ἡ γαλῆ ἡ διαρκῶς καθημένη παρὰ τὴν ἐστίαν: Σὰν
τὸ ἄθοκάτισουλλο είσαι (ἐπὶ τοῦ μὴ ἀπομακρυνομένου τῆς
ἐστίας, ἥτοι τοῦ ὀκνηροῦ).

ἄθοκακομοίρης ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄθος καὶ τοῦ ἐπιθ. κακομοίρης.

1) Ὁκνηρὸς (οἵονεὶ ὁ παρὰ τὴν ἐστίαν διατρίβων, ὁ
παρὰ τὴν τέφραν διαιτώμενος). 2) Ἀθλιος, ἐλεεινός.

Συνών. ἀθαλοκακομοίρης, ἄθομοίρης, ἄθοπούτης,
σταχτοπιττούρης, σταχτοπούτης. Πβ. *ἄθο-
γάττουλλο, ἄθοπιττάλης.

ἄθοκόπη ἡ, ἀμάρτ. ἄθ-θοκόπη Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄθος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-κόπη.
Πβ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 22 (1913) 246.

Σποδός, τέφρα. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἄθ'ος.

ἄθοκούφη ἡ, Κρήτ. ἄθ-θοκούφη Ρόδ. ἄθεκούφη
Ίκαρ. ἀσ-σεκούφη Ίκαρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄθος καὶ τοῦ κούφη θηλ. τοῦ ἐπιθ.
κοῦφος. ίδ. Κορ. Ἀτ. 1,198 καὶ 5,19. Διὰ τὸν σχημα-
τισμὸν πρ. ἀθρακούφη (κατὰ ΦΚουκουλ. ἐν Ἀθηνᾷ 30
(1919), Λεξικογρ. Αρχ. 27 κέξ. ἐκ τοῦ ἄθος καὶ κύπη).

1) Σποδός, τέφρα Ίκαρ.: Δὲν ἔχω ἄθεκούφη νὰ πλένω.
Συνών. ίδ. ἐν λ. ἄθος. 2) Ὁπὴ τοῦ κλιβάνου, πρὸς ἣν
φέρεται ἔξαγομένη ἡ τέφρα Κρήτ. Ρόδ. Συνών. ἀθρα-
κάλη 2, ἀθρακοῦ 2, σταχτολόγος. β) Τὸ παρὰ
τὴν ἐστίαν κοῖλωμα ἔνθια φέρεται ἡ τέφρα Ίκαρ.

ἄθοκούφι τό, Κρήτ. ἄθεκούφι Ίκαρ. ἀτεκούφι
Ίκαρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄθοκούφη.

1) Σποδός, τέφρα Ίκαρ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἄθος. 2)
Ἡ μετὰ θερμοῦ ὕδατος μειγνυομένη τέφρα χρησιμεύουσα
πρὸς καθαρισμὸν διαφόρων σκευῶν ἡ ἐνδυμάτων Κρήτ.

άθοκυλλω ἀμάρτ. ἄθ-θοκυλίω Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄθος καὶ τοῦ ρ. κυλίω.

Κυλίω ἐν τῇ τέφρᾳ.

άθολος ἐπίθ. Ιων. (Κρήν.) Κρήτ. κ. ἀ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἄθολος.

Ο μὴ τεθολωμένος, ὁ διαυγής ἔνθ' ἀν.: Ἀσμ.

Κατρέφτη μ', ἄθολο γγαλί, | μὴ φέξης ἀλλοντοῦ νὰ δῃ
Κρήν. Συνών. ἄθόλωτος.

άθόλωτος ἐπίθ. πολλαχ. ἄθόλουτος Μακεδ. ἄθέ-
ουτε Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄθόλωτος.

***άθολος**, ὁ ίδ., ἔνθ' ἀν.: Ἀσμ.

Φεγγάρια μοι δλόχρυσα τοιαὶ δροσερὰ λουλούδια,
αὐγερινοὶ ἀθέοντοι τιθὰ νειᾶτα μοι τραγούδια
(μοιρολ.) Τσακων.

άθομαντήλα ἡ, ἀμάρτ. ἄθομαδήλα Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄθος καὶ μαντήλα.

Ὑφασμα, εἰς τὸ δόπον τίθεται ἡ τέφρα κατὰ τὴν
πλύσιν τῶν ἐνδυμάτων: Φέρε τὴν ἄθομαδήλα ν' ἄθοβονγα-
διάσωμε. Συνών. *ἀθητερὸς 2, ἄθόπαννο, μπονγα-
δόπαννο, σταχτόπαννο.

άθομοιρης ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄθος καὶ μοῖρα κατὰ τὸ κακομοίρης,
δι' οἱδ. κακόμοιρος.

1) Ὁκνηρὸς (οἵονεὶ ὁ παρὰ τὴν ἐστίαν διατρίβων,
ὁ παρὰ τὴν τέφραν διαιτώμενος): Ἅθομοίρης ἐκεινοσέ!

2) Ἀθλιος, ἐλεεινός.

Συνών. ἀθαλοκακομοίρης, ἄθομοίρης, ἄθοπούτης.
Πβ. *ἀθογάττουλλο, ἄθοπιττάλης.

άθομπονγάδα ἡ, ἀμάρτ. ἄθοβονγάδα Κρήτ. ἄθο-
δούγαδο τό, Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄθος καὶ μπονγάδα.

Ἡ μετὰ τὴν πλύσιν ἄχρηστος τέφρα: Πετῶ-ρίχνω τὴν
άθοβονγάδα.

άθομπονγαδιάζω ἀμάρτ. ἄθοβονγαδιάζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄθομπονγαδιάζα.

Περιχέω τὰ ἀσπρόρροσυχα διὰ θερμοῦ ὕδατος διηθη-
θέντος διὰ στάκτης: Φέρε τὴν ἄθομαδήλα ν' ἄθοβονγαδιά-
σωμε. Συνών. ἄθοπαννιάζω.

άθοπαννιάζω ἀμάρτ. ἄθοπανν-νιάζω Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄθοπαννιάζω.

***άθομπονγαδιάζω**, ὁ ίδ.: Χτές ἐθ-θοπάν-νιάσεν ἡ
μάντα μου.

άθοπάννιασμα τό, ἀμάρτ. ἄθοπανν-νιάσμα Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἄθοπαννιάζω.

Τὸ νὰ περιχέη τις τὰ ἀσπρόρροσυχα διὰ θερμοῦ ὕδατος
διηθηθέντος διὰ τέφρας: Καλὰ πῆγε σήμερα τ' ἄθοπάν-
νιάσμα.

